

Народная Воля

НАДВОР'Е

Сёння ўзровень па краіне заважчае вобласнае з праяўненнямі надвор'я, на большай частцы тэрыторыі — апазіцыя выглядае джэку і мокрага снугу. Вечер халодны і паўночна-заходны, 6-11 м/с. Тэмпература паветра ў Віцебску, Магілёве — +2...+4, Гродне — +4...+6, Брэсце — +5...+7, Мінску, Гомелі — +3...+5.
У наступныя дзве суткі: месцамі кароткачасовы снег, на дарогах — галазлёдзіца. Вечер паўночна-заходны, 4-9 м/с. Тэмпература паветра ўначы — 2...-7, дзень — -3...+2.

Пейджінговую связь
редакцыі абеспечывае
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

ПУЛЬС

Судзілі разам з крыжам

Як вядома, працягваюцца працэсы над абаронамі Курапатаў. Дзямі судзілі аднаго з актывістаў ХХП БНФ Уладзіміра Юхо. У залу пасяджэння Уладзімір прыйшоў разам з крыжам, разам з якім і атрымаў пакаранне ў выглядзе штрафу ў памеры 5 мінімальна заробковых плат.

Па словах выконваючага абавязкі старшыні партыі

Журналіст Уладзімір Лапцэвіч папрасіў палітычнага прытулку ў Германіі

Журналіст Марцінэўскага абласнога радыё, старшыня гарадской арганізацыі Беларускай сацыяльна-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Уладзімір Лапцэвіч папрасіў палітычнага прытулку ў Германіі. Прачытаў сваёй аўдыторыі ён называе імя, што аказвае на яго па месцы асіноўнай працы.

Некалькі дзён таму Уладзімір Лапцэвіч узвёў доўжыцкі выхад у Германію, дзе зацвердзіў з аўдыя ў праваабарончай арганізацыі шэрагу еўрапейскіх дзяржаў.

У Шэймана просяць раскрыць праўду пра Курапаты

Грамадскае аб'яднанне "Гарыста Беларускай мовы Іры Францішка Скарыны" (ТБМ) просіць генеральнага пракурора Беларусі Віктара Шэймана абнавіць вынікі расследавання, праведзенага ў Курапатах у 1997-1999 гадах.

Вынікі расследавання па раскрыцці ачуждзена ў Курапатах, якое ў 1988-1989 гадах правяла пракуратура БССР пад кіраваннем Георгія Тарановіча, былі дзельныя да грамадскасці. Вынікі аналітычнага расследавання, праведзенага

Воргэн Чырвонай зоркі знайшоў героя праз 54 гады

Жыццё вёскі Машанка Марцінэўскага раёна Ільі Узянкова атрымала новае значэнне праз 54 гады таму. Указ аб узнагароджанні ордэнам Чырвонай Зоркі Ільі Узянкова, які служыў у гады Вялікай Айчыннай вайны сувязістам 69-й танкавай брыгады, быў падпісаны 6 лістапада

Прафілактыка ёгадэфіцыту

У Мінску прайшла спецыяльная рабочая нарада ў рамках праекта "Прафілактыка захворванняў, звязаных з дэфіцытам еда". Яго арганізатарамі выступілі Міністэрства аховы здароўя Беларусі і Беларускае прафесійнае Ліцэйнае Фанду ААН (ЮНІСЕФ).

Асноўнай мэтай правядзення нарады з'яўляецца рэалізацыя паставітых Савета Міністраў аб прафілактыцы ёдафіцыту. У рабоце нарады ўдзельнічалі медыкі і спецыялісты

ПРОДЛИ СВОЮ МОЛОДОСТЬ! И НЕ КАШЛЯЙ!

Море, воздух, прохладный бар... Что общего между ними? Общее — отрицательные ионы. Ионизация воздуха (приобретение воздухом положительных и отрицательных электрических зарядов) — естественный природный процесс. И если от положительных ионов — мигрень и ионорезное давление, то отрицательные — как бальзам на душу. Недаром мы "захлебываемся" от избытка кислорода в хвойном лесу, где миллиарды тонких иголок генерируют отрицательные ионы! Мы не можем насытиться воздухом и у водопада, где миллиарды капелек также заряжаются отрицательными ионами. А о горах и прозе, когда ионизация происходит за счёт сильного потока ультрафиолетовых лучей или электрических разрядов, и говорить не стоит. Естественная концентрация отрицательных ионов в горах, на море, в лесу — до 10 000 ионов/куб.см, в помещениях — не более 100, на улицах — около 500. Отрицательные ионы, воздействуя на мембраны наших клеток, способны продлевать молодость и успешность жизни; стимулировать обмен веществ (в нарушении которого начинается большинство заболеваний). И вовсе не обязательно за отрицательными ионами ехать на море и в горы, на отдыхе достаточно приобрести ионизатор Чижевского, способный без расчётов грома охладить помещение от пыли, снизить содержание никотина и бактерий в воздухе и наполнить его целебными отрицательными ионами.

Звоните: г. Минск (017) 213-15-46, 224-70-60, 8-029-613-15-46. Пейдж: 211-00-00, факс: 9-980. www.ionizator.net. С 9.00 до 17.00. Выходной — суббота, воскресенье. 30 моделей. Пр-во Ю.Корея, Россия, Беларусь. А также имеются в наличии обогреватели: масляные, керосиновые и дизельные. Пр-во: Швейцария, Италия, Германия, Ю.Корея, Россия. III "Качество", лш. №12031 от 23.06.2000 г. по 23.06.2005 г. выд. Мингорисполкомом.

КРИК ДУШИ

Как жить на такую пенсию?

Прошу опубликовать мое письмо. Обращаюсь сразу в две газеты с надеждой, что моя просьба будет выполнена. Мотивами моего обращения послужило следующее:

Я отработал 43 года 8 месяцев 16 дней. Так подсчитано по трудовой книжке. 26 лет отработал хирургом, защитил кандидатскую диссертацию по экстренной хирургической помощи. В 1990 году случилась беда — трагически погибла сестра с мужем, заболел сам, стал инвалидом III группы (от II группы отказался), продолжил работать врачом Скорой медицинской помощи, так как работать хирургом не смог по состоянию здоровья.

И вот 25.09.2001 г. мне исполнилось 60 лет. Стал оформлять пенсию и стало страшно и обидно оттого, как относятся к нам государство. Оформление пенсии — это хождение по сучьям с милиционными знаками и административными муками. А сумма пенсии...

бюджетное, за все невзгоды, трудности, работая на 1,5 ставки и более, не видя

ни выходных и праздничных дней, получая гроши, а не зарплату, я заработал пенсию в сумме 73,674 рубля. Хочу спросить: "Как жить на эти деньги?" Это только на молоко и хлеб, а ведь что-то надо обуть и одеть. В магазинах цены баснословные, каждый день растут, а больше работать уже не могу по состоянию здоровья, да и сколько можно.

Вот такую заботу государства я испытывал на своей шкуре. Вспомню свое тяжелое детство. Родители работали за трудован, считай бесплатно, жили за счет пособия по хозяйству, в нищете. Отец умер рано — инвалид II группы Великой Отечественной войны. Восстал за "светлое будущее", было оно, это "светлое будущее", трижды проклято. Моя мать перенесла два инфаркта после трагической гибели дочери, инвалида I группы по инвалидности, получает пенсию 47,300 рублей.

Чтобы человек не умер с голода, пришлось забрать ее к себе. Теперь у самого "оригинальная" пенсия. Как жить?

Не могу промолчать по поводу чужой приватизации. Она — обманная и обман. В свое время пришлось поверить и получить золотые чеки. Часть вложил в одно предприятие. По сей день не получил ни копейки. Часть чеков вложил в завод "Медпрепараты". За полгода получил 500 рублей — на буханку хлеба. Беседовал с начальником, он ссылался на такие законы, а в заключение сказал, что ему все это "по барабану".

Вот такие дела, вот такая у нас жизнь.

Станислав ПЕНЯВСКИЙ,
кандидат медицинских наук,
мичман.

РУБАМ!

Няўжо апазіцыі няма чаго сказаць...

Памятаеце, як кіпелі страсці напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў? Як апазіцыянеры дамагаліся тэле- і радыёэфіру і доступу ў дзяржаўныя СМІ? І раптам пасля выбараў усе заціхлі. Што здарылася? Няўжо ўсе праблемы, вакол якіх ішлі вострыя дыскусіі два-тры месяцы таму, ужо вырашаны? Няўжо апазіцыі няма чаго сказаць?

З гэтымі пытаннямі рэдакцыя "Народнай волі" звярнулася да лідэраў шэрагу партый і прафсаюзаў.

Мікалай СТАТКЕВІЧ,
старшыня
Сацыяльна-дэмакратычнай
партыі "Народная грамада":

Слова на тэлебачанні і ў дзяржаўных СМІ цяпер бессэнсоўна. Гэтае пытанне вырашаецца ў рамках Кансультатывага савета апазіцыйных палітычных партый. Там ёсць экспертная група па вырашэнні праблем доступу ў дзяржаўныя СМІ. Мяркую, у межах будзе ўзнята і гэтае пытанне. На маю думку, у краіне варты развіваць незалежную прэсу, дамагацца для яе роўных умоў з дзяржаўнай.

Уладзімір ГАНЧАРЫК,
старшыня Федэрацыі
прафсаюзаў Беларускай:

Генеральнага пададання на наступны год. Мы настойваем на тым, каб прафсаюзныя арганізацыі мелі магчымасць выступаць па месцавым тэлебачанні і радыё з інфармацыяй аб жыцці працоўных калектываў. Просім таксама даць час на Беларускай тэлебачанні і

радыё для інфармавання насельніцтва аб ходзе выбараў Генеральнага пададання.

Вінцук ВЯЧОРКА,
старшыня Першай БНФ:
— Нам ёсць што сказаць і аб сітуацыі ў эканоміцы, і ў Курапатах. Ды ніс ніхто з дзяржаўных СМІ не запрашае і не перадавае іх. Між тым краіна ідзе да эканамічнага краху, правальваецца звышняя ў краіне. Пакуль той матэрыял не апублікаваны.

не алмазны. Адна з іх крэз і тычыцца доступу ў СМІ.

Сяргей ГАЙДУКЕВІЧ,
старшыня Ліберальна-
дэмакратычнай
партыі:
— Наша партыя прыняла шэраг заўваг аб становішчы ў краіне. Дзяржаўныя СМІ не апублікавалі і не перадалі іх. Між тым краіна ідзе да эканамічнага краху, правальваецца звышняя ў краіне. Пакуль той матэрыял не апублікаваны.

Як бачым, апазіцыя даволі вялая, імпатэнтна дамагаецца доступу да дзяржаўных СМІ. Вядома, праца ў гэтым накірунку праз экспертную групу Кансультатывага савета неабходная. Але пакуль не відаць радыкальных, настойлівых захадаў да мэты. Тым, хто пры ўладзе, трэба катэгарычна заявіць: тэлебачанне, радыё, дзяржаўныя СМІ — не асабістая ўласнасць Лукашэнкі, і апазіцыя павінна мець магчымасць на роўных даносці сваю пазіцыю да людзей. Дзяржаўныя СМІ ўтрымліваюцца на сродкі падаткапаліцельшчыкаў. Такім чынам, тая ж Федэрацыя

прафсаюзаў, якая аб'ядноўвае ў сваіх шэрагах мільёны працоўных, мае ўсе правы патрабавання пэўны час на Беларускай тэлебачанні і штодзённа.

Той жа С.Гайдукевіч канстатуе: партыя прыняла шэраг заўваг аб становішчы ў краіне, а дзяржаўныя СМІ не апублікавалі, не перадалі іх. І не перадавалі. Што Вы, Сяргей Васільевіч, зрабілі, каб прымусіць уладу падзігнацца эфірам, месцам на старонках дзяржаўных газет? А што зрабілі вышы калегі з іншых партый? Нічога. Не ведаеце што рабіць? Парайцеся з тым жа Жырыноўскім, з тым жа Ягонымым, з тым жа Яўлінскім... Вы можаце ўзяць, каб у Расіі ім за

баранілі выхад у тэле- і радыёэфіру, каб ім адмаўлялі рэдактары газет? Якой бы слай не валодаў улада, яна будзе лічыцца з моцнымі апазіцыяй. З моцнымі, а не з тым, хто больш, прабаче, балбача, чым робіць справу.

Шкада, але на сённяшні дзень даводзіцца канстатаваць аб выкладзі апазіцыі ў грамадскім жыцці краіны. Грош цана тым "бараніцтвам за народнае пачасце", якія больш займаюцца імітацыяй, а не сапраўднай барацьбой. У тым ліку — і за свабоду слова.

Алесь ДРАБЧУК.

ПАМЯТЬ

Таких людей не хватает Беларуси

Вначале не стало Анатолия Майсена. Затем — Геннадия Карпенко. Потом — Юрия Захаренко, Виктора Гончара, Анатолия Красовского, Дмитрия Заводского... С этими именами многие в Беларуси связывали надежды на новую жизнь.

Со дня гибели известного журналиста и политика Анатолия Майсена прошло пять лет... В воскресенье близкие и друзья поехали на кладбище, постояли у его могилы, положили цветы, поспоклонились. В тихой церкви, что в Ратомке, состоялся молебен.

Мы помним тебя, Анатолий. Уверены, помнят тебя и все читатели "Народной воли". Твоя статья "Беларусь во мгле" и поныне является острой болью каждого, кому небезразлична судьба страны, судьба белорусской нации. "Народная воля" продолжает конкурс с присуждением лучшим авторам премии имени А. Майсена.

Мы изложили историю о тех, кто хорошо знал Анатолия Майсена.

Анатолий ЛЕБЕДЬКО, председатель Общественной гражданской партии: — Если бы Майсена был жив, на одного по-настоящему умного и по-настоящему порядочного человека в нашей стране было бы больше. Мы ведь совершенно не случайно на акцию "Цепь неравнодушных людей" выходим в том числе и с его портретом. Смерть этого человека для многих остается большой загадкой. Она по меньшей мере нелогична. У нас нет уверенности, что авткатастрофа, в которой

погиб Майсена, — просто несчастный случай.

Анатолий был неприспешлем для нынешней власти. Он работал в сфере аналитики и прогнозов. Такие люди — большая дефицит в сегодняшней политической оппозиции.

В свое время мы обращались к столичным властям с предложением две улицы Минска назвать именами Анатолия Майсена и Геннадия Карпенко. Нашу инициативу проигнорировали, хотя в Беларуси полно улиц, названных в честь совершенно оппонентов личности, чьи руки запачканы кровью... Но я считаю, что в любом случае память этого человека будет увековечена.

Вячеслав ОРГИШ, доктор философских наук: — Анатолий Майсена — прежде всего отличный политолог. Человека,

который тонко чувствовал особенности политического развития Беларуси на современном этапе. Он обещал вырасти в очень крупного политика общенационального масштаба. Собственно, Анатолий им стал, но он мог достичь еще больших высот. Он многое, очень многое мог сделать, если бы не загадочная смерть...

Александр СОСНОВ, заместитель директора НИСЭПИ: — Это был глубоко порядочный, умный человек, у которого были хорошие перспективы.

Он одним из первых понял необходимость создания организации, которая могла бы независимо от власти проводить разного рода исследования. Анализировать жизнь, давать серьезные рекомендации, в том числе и публичным политикам. И Майсена

такую организацию создал — Национальный центр стратегических исследований "Восток-Запад".

Георгий ТРАПЕЗНИЧ, экс-председатель президиума Верховного Совета БССР: — Я встретился с Анатолием Майсеном. По-моему, это был очень активный, разумный, уверенный и умеренный человек. Он много сделал для Беларуси. Как журналист и как политик.

Ны ГИЛЕВИЧ, народный паэт Беларуси: — Я добра ведаў Майсена па яго публікацыях. Думаў, такі б да тэатра часу жыў і працаваў такі выдатны, менавіта выдатны, змагар за дэмакратыю, свабоду і незалежнасць. Ён як мінімум змог бы многіх дачуць да нашай агульнага змагання за нацыянальнае ізаляцыю. Дзякуючы сваёму байдубаўскаму характару, розуму, таленту публіцыста ён здолеў бы павесіць народ за сабой. Было б нямяла, каб і нашы шэрагі папубліцысты палачніцка і аднадушна імя Анатоля Майсена.

Александр ПОТУПА, председатель Союза предпринимателей Беларуси: — Анатолий произволил впечатление слепка какой-то сверхчеловеческой энергии. Он был довольно ярким прагматичным политиком с большими планами и перспективами. Он не был слишком идеологизирован в каком-то направлении. Если бы не это несчастие, у него, видимо, была бы очень интересная судьба...

Говорят, Господь забирает лучших. Майсена стал одной из самых серьезных потерь. Его смерть отразилась на судьбе некоторых организаций, которые он создавал и пестовал. Сегодня, кажется, многим существенно не хватает его энергии, его охвата, его коммунибельности... Такие люди — это не массовка. Это раритет...

Марина КОКТЫШ.

ОСТРЫЙ ВЗГЛЯД

Власть отменила очередную годовщину октябрьского переворота, поставив в Курапатах свой крест. Крест на и без того призрачной возможности согласия и диалога.

ОТ ЗАКАТА ДО РАССВЕТА

Александр СТАРИКЕВИЧ

Пять лет назад Анатолий Майсена написал статью "Беларусь во мгле", ставшую его личным реквиемом. С тех пор тымя над нашей страной продолжает сгущаться. А ночь, как известно, время нечистой силы. Если отбросить иллюзию дипломатичности, приходится констатировать, что в нашем государстве орудет группировка, исповедующая и наскалывающая религиозно-организованной ненависти. Не суть важно, во что эти люди верят на самом деле. В любом случае им следует помнить: неверие в существование преисподней не освобождает от попадания в нее.

Последние годы стали для демократической и национально ориентированной общенности сплошной чередой неудач и разочарований. Во многом она обусловлена потрясающей готовностью основной массы терпеть и не высказываться. Некоторое время назад мне довелось стать невольным свидетелем сцены, которая многое объясняет: мужик из "крутых" жестоко избил свою собаку. Огромный пес мог легко пережить мучительное горло, но вместо этого лишь скулит, жалобно и униженно, а когда побой наконец прекратились, принялся усердно лизать руки хозяина.

Безвольный человек, как собака, если его бьют, лежит руку, рассчитывая, что дальше его будут бить слабее, хотя на самом деле произойдет все наоборот. Это касается и окружения Лукашенко, которое униженно служит боссу. Очень часто мы видим: высокопоставленный чиновник после того как его приложило пощечина мордой по асфальту, тут же исполняет элемент высшего хулука, заявляя: "ЛЮБОВЕ принятое вами решение. Александр Григорьевич, будет правильным".

Бессмысленно надеяться, что последствия творимого беспредела минуют хоть кого-нибудь. Дегенерация государственных и общественных институтов рано или поздно ударит по каждому: по бедным и богатым, честным и не очень, умным и глупым. Если мы будем продолжать в том же духе, то гарантируем себе позорное существование в холодном проломном миреке.

Существует вероятность, что рано или поздно пар, копившийся внутри кастрилки, согреет крышку. Но Беларусь сплывет, а страна, чтобы позволить себе отдельные протесты. Альтернативой им может служить создание эволюционной ситуации, составляющей косяк являются три источника.

Прежде всего нужно разобраться, чего мы хотим. Понятно, что неба в алмазах мало кто откажется, но вопрос состоит в том, что является для нас осознанной необходимостью.

Нашто хлеб, нашто багаче, Калі нам мякка хаце? Нашто нам нашыя наты, Калі нашы вочы і так багаты? Нашто свет наоку і чаканай, Калі слезы свежыя леза? Нашто знаць ўсёго мана? І так трываць да астра! Нашто баты, чарпак? Калі ёсць лад і лад? Нашто ёсць зямлі хаце? Памром — сажаць будзе меці! Если за сотню лет, минувшую с тех пор, как Янка Купала гениально охарактеризовал ментальность народа, ничего не изменилось, дальнейший разговор теряет смысл. Первая дилемка: сдвиг — это стремление стать хозяином на своей земле. Ритуалом, это возможно лишь при сохранении и укреплении государственной независимости Беларуси, на что необходимо бросить свои усилия прежде всего остальному.

На кухню можно сыскать достаточно количество недоловных. Но очень мало тех, кто готов не только сыскать, а хотя бы пальцем пошевелить ради изменения существующего положения. Так не пойдёт. Это только вход в мышеловку бывает бесплатным, а выход обходится ой как дорого. Свою горючую чашу нам все равно придется испытать: то ли огнем махом, то ли бесконечной цепью малых выжиганий. Любое действие требует ресурса: денег, людей, финансов и т.д. Готовность заинтересованных сторон предоставить таковые является вторым условием. Необходимо оставить лютые надежды. Никаких подарков от этого режима мы не получим. Не тот случай. И это справедливо: право на достойную жизнь нужно заслужить.

И, наконец, третий пункт: "страдания и владыка" — необходимо противопоставить объединяющее начало. Давно пора завязывать с межэтнической грызнёй, ставшей в последнее время нашей визитной карточкой. У нас одна страна на всех, вне зависимости от национальности, партийности, уровня благосостояния и прочих факторов.

По большому счету, ничего нового в этих постулатах нет. Тем не менее использовать общественный рецепт никто из политиков не спешит. Прежде всего потому, что сказать это проще, чем сделать. За душой у многих этих деятелей ничего, кроме собственных амбиций, нет. Зачастую с такими союзниками и враги не нужны. Обединяться нужно с теми, кто имеет действительные общие цели, остальных придется оставить за скобками. Все имеет свои пределы, в том числе и толерантность.

Итак, тремя основными условиями перемен являются желание сдвинуть, готовность платить и способность договариваться. Нужно иметь мужество признать, что сегодня белорусское общество не отвечает ни одному из них. Основными его характеристиками стали безразличия и страх. Это значит, что ночь может продолжаться сколь угодно долго. Сознание многих наших земляков является собой коктейль из психологии халачинов и чудовищной апатии. С одной стороны, они надеются на избавление от проклятия, но расцвет не наступит сам по себе. Восход солнца придется организовывать вручную.

ПУЛЬС

Слесарь Іна Анішчук

“Брестгазаварат” — адзінае ў Беларусі прадпрыемства па выпуску бытавой газаваротнай тэхнікі. Тут і працуе слесарка Іна Анішчук, якая паказвае нам выдатна зроблены газавыя пліты для ладнаў і турбасты.

Фота БелТА.

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ДРАМЫ

“Бриллиантовой руке” государства неком руку подотать

В Гомельском объединении “Кристалл” остановлены уникальные цеха по производству бриллиантов. 570 рабочих оказались не у дел. Государственная “бриллиантовая рука” в лице объединения перестала давать в бюджет страны десятки миллионов валютных средств.

Корреспондент “Народной воли” беседует с генеральным директором республиканского алмазобрабатывающего унитарного предприятия “Гомельское ПО “Кристалл” Александром СТАРОВОЙТОВЫМ

— Александр Семенович, кажется, это уже третье потрясение, которое испытывает объединение в последние десятилетия?

— Действительно. “Кристалл” в третий раз попадает в макроэкономическую ситуацию, когда его экономика просто разваливается. Специфика всех алмазобрабатывающих предприятий, работающих на экспорт, такова, что они очень чувствительны к девальвации национальной валюты и темпам инфляции. К примеру, на выходе предприятие зарабатывает 1 доллар, который обменивается на белорусские рубли. Официальный курс в течение года изменился незначительно, зато все затраты, характеризующие уровень инфляции, подскочили немаленько высоко. Увеличились тарифы на электроэнергию, цены на услуги, материалы, выросла зарплата. Эти “ножницы” работают против экспортеров. И особенно, если предприятие, как наш “Кристалл”, 95–99 процентов продукции отправляет на экспорт.

Вы хотите сказать, что “ножницы” урезают ваши доходы?

— Именно! С учетом конкретных затрат “ножницы” для нашего предприятия составили 9,2 процента. Тяжесть ситуации усугубляется тем, что бриллианты — весьма специфическая продукция, которая продается по строго фиксированной цене.

Цены эти на рынке только на 9–15 процентов превышают стоимость исходного сырья. В результате потери на “ножницы” даже 1 процента добавленной валютной стоимости равнозначна “вымыванию” 5–8 процентов оборотных средств. Замечу, при каждом обороте. Это и привело к тому, что рентабельность нашего экспорта составляет теперь минус 1,6 процента. Еще полтора года назад она была плюс 80,7 процента. На начало октября мы потеряли оборотных средств на сумму 300 миллионов рублей (или 410 тысяч долларов США), что равнозначно зарплате в два с половиной месяца всего коллектива, который обеспечивает выпуск экспортной продукции. Налицо кризис алмазобработки, и он весьма похож на то, что переживали мы в 1994–1995 годах. Кроме того, в последнее время резко увеличился удельный вес налоговых и неналоговых платежей в бюджет от реализации продукции.

— Поэтому предприятие не в состоянии купить алмазное сырье, чтобы производить бриллианты без остановок и потрясений?

— Дело несколько сложнее. 21 мая нынешнего года было подписано соглашение на 5 лет между правительствами Беларуси и России о поставке природных алмазов. Однако соглашение не работает. С российской стороны исполнителем его выступает акционерная компания “АЛРОСА”. Это негосударственная компания, хотя и с долей государственности. Никаких планов, целей, стратегии, конечно, не преследовала. У нее — коммерческий интерес. Мегаватт-часовое соглашение предусматривает, что алмазы в Беларусь будут продаваться без НДС. Но сама “АЛРОСА” платит этот налог поставщикам материальных ресурсов, используемых при добыче алмазов. И поскольку вопрос возврата налога никто не был урегулирован, то она и не

стала отправлять алмазное сырье нашей стране. Никакие волевые решения не заставят ее поступать иначе, пока не разрешится интересующий компанию вопрос.

— Если нельзя в России купить собственное сырье, то почему не воспользоваться так называемым далайским сырьем? Также ведь вариант, чтобы алмазобрабатывающее производство не простаивало.

— Обидно, но Беларусь сегодня является единственной в мире страной, в отношении которой российское налоговое, таможенное, экспортное законодательство не урегулировано. Кроме того, в минувшем августе Государственный таможенный комитет России издал приказ №433 “О таможенном оформлении драгоценных металлов и драгоценных камней”. Значительно усложнена процедура не только вывоза драгоценных камней к нам в Беларусь, но и ввоза из нашей страны в Россию.

Перемещения должны осуществляться через специализированные таможенные посты и обязательно с участием государственных контролеров Министерства финансов России. И тех, и других единицы. Процедура затягивается на месяцы. Таким образом наша страна оказалась отрезанной и от далайского алмазного сырья.

Введенное регулирование коснулось не только алмазов, но и драгоценных металлов, что чувствительно и для наших ювелирных предприятий. Все это свидетельствует о мерах сдерживания поставок в Беларусь природных алмазов и драгоценных металлов и противодействия продвижению готовой продукции из Беларуси на российский рынок.

Нельзя ли “Кристаллу” получить алмазное сырье из зарубежья, коль ближайшее отгорло место?

— Еще несколько лет тому назад мы получали оттуда алмазное сырье. До последнего времени с этим сотрудничала бельгийская фирма “Янни Денкер”. Однако меры тарифного и нетарифного регулирования, таможенного, валютного, экспортного контроля, налоговые и неналоговые сборы, режимность и введенная в прошлом году секретность в алмазобработке Беларуси привели к тому, что мы вообще стали малопригодными для мирового бриллиантового рынка. Прискорбно, но созданный вокруг алмазобработки моштр государственного регулирования отпугнул поставщиков из дальнего зарубежья.

— Зачем Беларусь такой моштр и невероятная секретность? Бриллиантов головной оборот в Беларуси достиг 27 миллиардов долларов, то с этого никто секрет не делает.

— Мне трудно отвечать на вопрос, почему вокруг алмазобработки возведена стена секретности. Нельзя распространять информацию об объемах переработки алмазов, источниках сырья и прочих. Считаю это решение ошибочным. Оно наглое обесценило наши отношения с партнерами из дальнего зарубежья. Ничего другого жалеть не приходится: секретность порождает недоверие.

— Так может, вообще не нужна нашей стране такая отрасль, как алмазобработка?

— Приходилось слышать и такое. Однако нельзя забывать,

Художник Владимир ЧУПАЗОВ, г. Брест.

что наше производство глубоко интегрировано в мировой рынок. По качеству обработки алмазов мы в лидерах на этом рынке. Объединение вообще может служить своеобразным полигоном, на котором можно проверить правильность общего мер хозяйствования в нашей державе.

Кстати, на своем примере мы видим, что эти меры не совсем удаются. С одной стороны, мы сталкиваемся с цивилизованным миром, где такие предприятия, как наше, существуют и не бедствуют. На белорусской земле они просто исчезают. Раньше было 5 предприятий, теперь осталось только наше. Нельзя открыть еще одно — в свободной экономической зоне.

Если уже говорить откровенно до конца, то исчезновение у нас предприятия перебарывало в Польшу, Чехию, в Россию — даже два.

— Как сказываются переживания предприятия потрясения на кадрах?

— В течение прошлого и нынешнего годов предприятие потеряло 270 сотрудников. Больше половины от среднестатистической численности. Это равнозначно потере выпуска бриллиантов на 4,8 миллиона долларов США и недополучению в бюджет 1,8 миллиона долларов. И вот что не дает покоя: чтобы удержать их, нужно было всего средств в пределах 600 тысяч условных единиц. По существу, это сумма “вымытых” у нас оборотных средств.

Прискорбно, но впервые за последние годы мы не можем рассчитывать с бюджетом, оплатить долги за электроэнергию и даже выплатить коллективу полную зарплату. Кстати, и сам уровень зарплат рабочих алмазобработки очень низок — около 64 долларов.

Все это предопределило отток высококвалифицированных кадров. Люди уезжают работать на бриллиантовые предприятия к соседям и получают там с первого месяца 400–700 долларов.

Особенно много наших специалистов уезжают в Россию. По существу, наше предприятие перестает быть производственным и превращается в профсоюз, уходящий по подготовке персонала для алмазобработки в Россию.

— Кроме алмазного производства, объединение числится в реестре высокотехнологических предприятий по совершенно другому направлению. Как там обстоит дело?

— Выпуск бриллиантов — не единственный наш профиль. Мы занимаемся синтезом алмазных микропорошков и изготовлением инструментов для их освоения, в том числе и для стоматологии. Для этой цели создано уникальное предприятие. Более половины его продукции тоже идет на экспорт.

В состав объединения входит и предприятие “Ювелир”, которое выпускает до тысячи ювелирных изделий. Здесь же изготавливаются высшие награды страны — ордена и медали.

Мы имеем серьезные производственные успехи в этих производствах, которые не признают эти успехи и более отдаленную перспективу.

У меня нет сомнений, что, в конце концов, будет разрешен и вопрос о поставках природных алмазов на основе соглашения между правительствами Беларуси и России, и мы сможем вернуть рынок для простого бриллиантового производства.

Беседовал

Анатолий ГОТОВЧИЦ.

ЖЫЦЦЁ ЯК ЯНО ЁСЦЬ

Могілки агарадзілі да Дзядоў

Сёння ў многіх малых вёсках пераважна большасць іх жыхароў — пенсіянеры пад сямдзiesiąт і больш год, ім не пад сілу самім агарадзіць могілкі, прыбраць адтуль паваленыя старыя і падліпалыя агрэы.

Нешта падобнае назіралася і ў вёсках Панюшкі, Біроўзкі, Лашы, Ліпнікі, Таліца Васейскага сельсавета. Ды там на дапамогу састаралым жыхарам па ініцыятыве райвыканкама прыйшлі Слушача лясніцтва і ПМК-71. Яны выдзелілі пат-

рэбныя лесаматэрыялы, рабочы, і тыя за некалькі дзён на ўсіх пералічаных вёсках валомагалі паставіць дабраўтныя агароджы, ачысцілі тэрыторыю ад буралому. І цяпер усе дзесьці могілкі на тэрыторыі сельсавета прыведзены ў парадок. У дзень памяці памерлых — на Дзяды — у жыхароў гэтых вёсак быў адзін клопат — прыбраць могілкі родных і блізкіх, запаліць на іх памінальныя свечкі.

Абцяцанкі-цацанкі

Навесаўшы напачатку ліпеня месяца Слушчы, А. Лукашэнка, па шляху ў г.Старыя Дарогі, завітаў у калгас імя Арджанікідзе, базальна-цэнтральнага сельсавета.

Сярод сустрэчаных госцей быў і мясцовы святар Вячаслаў. Ён выказаў Аляксандру Рыгоравічу запэкаснасць вернікаў тым, што будаўніцтва Свята-Пакроўскай царквы, распачатае калгасам восьмю гадоў таму, дагэтуль не завершана — няма сродкаў, будматэрыялаў. А людзі чакаюць, каб храм нарэшце заважыўся купальні і там можна было адправіць набажэнствы.

Выслушавшы сялянца і святара, Аляксандр Рыгоравіч сказаў: “Цігла і шифер — за мною”. Ад гэтых слоў прысутныя дружна зашэпталі ў ладкі, перакананыя, што да выбараў прэзідэнт стрымася слова.

Мінула тры з паловай месяцы. Выніку ніякага. З’ездзіў у Мінск у Савет міністраў, там сказаў, паказваць. Гэтыя днімі я пазнаў у вёсцы знаёмага пенсіянера, ветэрану калгаса, каб пацкавацца, як ідзе будоўля. Аднак буды неспушчалым: “Ніяк Пакуль ніка”.

У народзе ёсць патаворка: “Абцяганага тры гады чакаюць”. Някій успомніць вясковы, колкі з абцяганага за сем гадоў Лукашэнка абцягаў ім... І можае заставацца не выкананым. Можа, на гэты раз будзе інакш?

Павучыцца 6 у суседзяў

Мы ўжо звыкліся з тым, што з раніцы да ночы па рэспубліканскім радыё на “Хвілях часу” і ў іншых перадачах па-беларуску размаўляюць пераважна вядучыя журналісты, ды і не ўсё. А ў суседзяў, з радзім выключна, толькі па-руску. Вось і надняў прапалаўны радыёслухачам новы міністр адукацыі Пётр Брыгалін, у мінулым партпарты-чы, доктар гістарычных навук, размаўляў не на новы тытульны нацы — як і новы міністр аховы здароўя Уладзіслаў Астапенка і іншыя члены ўрада. На іх, вядома, раўняюцца і будуць раўняцца надалей чыноўнікі ўсіх рангаў.

А мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест іх выказванняў. Мярне краўдла інаша. Не жа-лаючы на тое, што і глядзячы ў слухачоў міліёны талестудыю ў суседняй краіне, яны размаўлялі на добрай украінскай мове. Дабод, міб’ было заўважана. Хто каля чужога, каб улічылі: па падрыхтоўцы пера-дач для алмазобработкі в Рос-сии.

— Мне прыпомнілася інтэрв’ю, якое даваў талестудыі НТБ з выпушткам трагічнай гібелі расійскага пасажырскага самалёта Ту-154 міністр абароны Украіны і камандуючы войскамі ПВА, абодва — генералы. Не хваляе змест і

ПРЭМ'ЕРА

Спектакль
для някончаных людзей

У Купалаўскім тэатры — чарговая прэм'ера. Спектакль "Кім" на ісе Аляксея Дударова ў выкананні рэжысёра Аляксандра Гарцуева.

Як гаворыць сам рэжысёр, спектакль пра каханне. Каханне мужчыны да жанчыны, Брата да сестры. Сын да бацькі. І пра адсутнасць гэтага пачуцця ў нашым жыцці. "Песа светлая, можа быць, нават крыху меладраматычная, — тлумачыць Гарцуев — за некалькі гадоў да прэм'еры. У нейкім сэнсе нападзе "меланхолія". Але, на мой погляд, гэта проста сучасная гісторыя людзей, якія знаходзяцца на розных сацыяльных ступенях. Ён — багаты. Яна — нішта бедная. Паміж імі ўзнікае пачуццё ўзаемага прыцягнення".

Драматург Аляксей Дудар, калі іхавіць, як ідзе праша над "Кімам", пытаўся ў Гарцуева: "Ты мне скажы адно: сцэны будуюць? Сцэны, на думку выдатнага драматурга, адзінае сапраўднае, што засталася ў гэтым жыцці. Калі чалавек долёны плакаць, гэта яшчэ, кажучы па-руску, някончаны чалавек".

Падчас другой дзеі спектакля многія сапраўды шморгалі насамі. Але потым, стаячы ў чарзе ў гарызонце, дзіўліліся, чаму ў рэжысёра ўсё так добра скончылася. Чаму яна не памерла, а яна не забіла.

Відна, рэжысёр асабліва, прысвечаны да паўсядзёнай жорсткасці, развучылі верыць у казкі пра каханне і хэпі-энд.

Але хіба дрэнна, калі няжы нават на тэатральнай сцэне адбываецца тое, чаго падчас так не хапае ў сапраўдным жыцці?..

Марына КОКТЫШ.

На фота: рэжысёр Аляксандр Гарцуев.

будешь собирать?

NTT OFFICE **NTT HOME** **NTT SUPER**

Компьютеры NTT на базе процессоров Intel "PENTIUM" 4 с частотой 1,80 ГГц

Результативная 7/11 (017) 229-29-99

лучше
ВОЗЬМИ
NTT

ГОТОВОЕ РЕШЕНИЕ

Компьютеры NTT на базе процессоров Intel "PENTIUM" 4 с частотой 1,80 ГГц

Результативная 7/11 (017) 229-29-99

Бригада штукатуров 15 человек
со своим оборудованием
выполнит работы по внутренней
отделке помещений

Тел. в Минске: 237-25-35 ;
в Молодечно: (8-273) 633-24, 633-51

**АБ'ЕКТЫ НА
ПРА РЭАЛЬНАЕ**

RR

РАДЫ РАЦЫ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ
6095 кГц (49 м) 08:00-10:00
6180 кГц (49 м) 13:00-15:00

НА СЯРЭДНІХ ХВАЛЯХ
1080 кГц (278 м) 22:00-24:00

WWW.RASYJA.PL
220102, Менск, а/с 144

СПАРТЫЎНЫ АГЛЯД
Беларускія лыжніцы ўпершыню ў гісторыі алімпіяд
наспрабуюць змагацца за медаль!

Чым бліжэй да нас старт гульні ў Солт-Лейк-Сіці, тым часцей мы атрымліваем сенсацыйныя паведамленні аб холадзе падрыхтоўкі да іх беларускіх алімпійцаў. Першай зазігла нас зборная біятлістаў, якая амаль цалкам аднавіла свой склад, пазбавіўшыся ад мясцовых дэзючэнтаў і запрапісваю на дапамогу мала вядомых "старэйшых сяброў" з Расіі.

Такую ж камбінацыю зрабіла кіраўніцтва Мініспарту рэспублікі ў адносінах да галоўнай каманды лыжніц. Надакучыла, відна, чаканне поспеху ад дама-спартсменкі, таму і вымшаны былі зноў пайсці з працягнутой рукой да суседак. Ім гэтых лыжніц — хоць гаш гаш, так мого, што нават алімпійскія чэмпіёні не тое што ў першую каманду трапіць не могуць, а ў запасную не трэляюць. Напрыклад, Святлана Навіцкая, якая па выніках мінулага сезона займала ў нацыянальным рэйтынгу сваёй краіны толькі чацвёртае месца, не можа разлічваць на пазіцыю ў Амеры-

цы. Больш таленавітыя і, галоўнае, маладыя лыжніцы проста не даюць ёй шанцу. Маглі застанца за бортам Алімпіяды і сестры Зышавы — Вера і Наталія, якія займаюць у Расіі адпаведна 10-е і 11-е месцы ў спісе. Вось і ўзнікла яшчэ ў мінулым сезоне ідэя паехаць у Беларусь, змяніць сваё грамадзянства і такім чынам прайсці ў Лэйк-Сіці.

Спартсменкі хусянка зварнуліся ў выкананні Міжнароднай лыжнай федэрацыі, які даў "дабро". Яму ж без розніцы. Галоўнае, каб было падчас спартовага такога рангу больш канкурэнцыі да барабашы, што так вадзіць гледачоў. Засталася адна ідэя зноў з'явіцца ў кофу Міжнароднага алімпійскага камітэта, але гэта фармальнасць.

Такім чынам, названая тройца да яшчэ адна расянка — Алена Калугіна, як гавораць, без пількі хвілін — нашы з вамі суайчынкі!

Каб усё было прыстойна, той же Мініспарту Беларусь аб'явіў, што спартсменкі выра-

Беларускай Федэрацыі футбола прапанавалі жыць
па міжнародных нормах

Яна вымушана была правесці працоўны сход і запрасіла на яго кіраўнікоў усіх падраздзяленняў.

Патрабаванні, якія распрацавала Міжнародная федэрацыя футбола, былі зразбены пад націскам Еўрочэмпіёна. Яны, у нейкім сэнсе, маюць "рэвалюцыйны" накірунак.

Так, згодна з дакументам, усе клубы павінны прайсці ліцэнзаванне (спачатку ў вы-

шэйшай лізе, потым — у астатніх), што, на думку распрацоўшчыкаў, значна павысіць узровень футбола на месцах.

Кожная з каманд зараз мусіць мець пры сабе не менш за тры маладыя талентыны (ад 12 да 18 гадоў — да 50 чалавек), якія будуць рэгулярна гуляць у нацыянальных першынствах. Таксама трэба мець асабісты стадыён з сучаснай інфраструктурай, умяшчальнасцю не менш

Ці здолеюць нашы "крыўдзіцелі", футбалісты
зборнай Украіны, трапіць на WORLD CUP-2002?

У пяці еўрапейскіх краінах адбыліся першыя матчы раўнапраўнага пачатку нацыянальных зборных, якія аспрэчваюць апошняе публіцы ў чэмпіянат свету ў Японію і Паўднёвую Карэю. Відна, найбольш шчыльным з іх для беларускіх аматараў стаў падымаючы ў сталіцы Украіны паміж расійскімі і зборнай Германіі. Як вядома,

які стаў бразіліянам прызрэм. Засталася на гэты раз без узапарод Віталія Дзярбіню і Алег Ляшко, хоць іх выступленні трэба прызнаць таксама ўдалымі.

На мінулай Алімпіядзе беларускія іхавіцкія набылі дзве "жэсты", што моцна расхваліліся іх буйнае сенсачыя. А зараз вызначылася: тады былі

калектываў. Успамінаецца момант калі варот гаспадароў, які іхавіцкія вадзілі падыб-ны на сітуацыю, што абдысла ў сустрэчы барысавскага БАТЭ і салігорскага "Шахцёра" ў чэмпіянаце Беларусі, калі арбіт не злічыў гол: здавалася, і тут мяч таксама пераходзіць назад.

Галоўная выніковая асабіста для мяне з гэтага матча такія:

Добрае месца ў сусветным рэйтынгу па настольным
тэнісе ва Уладзіміра Самсонава?

Два пачатку розыгрышу Кубка свету ў Італіі мінчанін быў толькі сёмым. І не было падстаў узяцца вышэй, таму што ён атрымаў траўму, халпа і зноў

выграваў у сваёй групе. У чварыфінале Самсонава перамог грэка, потым чацвёртую ракетку — спартсмена з Тайвана, і ў фінале яны супрастаяў лепшы

тэнісавы іхавіцкія набылі дзве "жэсты", што моцна расхваліліся іх буйнае сенсачыя. А зараз вызначылася: тады былі

калектываў. Успамінаецца момант калі варот гаспадароў, які іхавіцкія вадзілі падыб-ны на сітуацыю, што абдысла ў сустрэчы барысавскага БАТЭ і салігорскага "Шахцёра" ў чэмпіянаце Беларусі, калі арбіт не злічыў гол: здавалася, і тут мяч таксама пераходзіць назад.

Галоўная выніковая асабіста для мяне з гэтага матча такія:

ЭВРИКА!

Террористы
не смогут
управлять
самолетом

Американская авиакосмическая компания Honeywell работает над созданием системы автоматического управления самолетом, которая обеспечит полностью исключит возможность как случайного, так и преднамеренного столкновения с небоскребом. Если бортовой радар сообщит об опасном сближении воздушной машины с высотным зданием, компьютер немедленно отдаст авиопилоту команду изменить курс и обойти препятствие. Но замыслу конструкторов, эту систему будет невозможно отключить ни с земли, ни из пилотской кабины. Она не прекратит работы, даже если террористам удастся захватить авиалайнер либо диспетчерскую службу аэропорта.

Витамины С, Е
и долголетие

Американские ученые получили дополнительные данные, подтверждающие теорию, согласно которой витамины С и Е способствуют долголетию, поскольку обезвреживают опасные для организма свободные радикалы. Сотрудники Института геронтологии имени Бака провели серию экспериментов на генноинженерных мышах, неспособных вырабатывать фермент, нейтрализующий свободные радикалы. Обычно такие животные погибают в семидневном возрасте, однако больше дозы антиоксидантов дали им возможность прожить около месяца. Эти результаты опубликованы на страницах Journal of Neuroscience.

По раку — 2С4

В лос-анджелеском медицинском центре Cedars-Sinai начались первый этап клинических испытаний противоракового препарата 2С4, созданного биотехнологической корпорацией Genentech. Опыты с использованием клеточных культур и лабораторных животных показали, что это лекарство в несколько раз тормозит интенсивность роста злокачественных опухолей предстательной железы.

Открытие в Техасе

Древнейшие одноклеточные организмы, которые называют синие-зелеными водорослями или цианобактериями, обладают способностью к синтезу шизолипидов. Это открытие ученых из Техасского университета может стать первым шагом на пути создания генетически модифицированных цианобактерий, которые будут производить шизолипиды в промышленных масштабах.

Рекламная
служба.
Тел.:
206-69-04,
206-69-06.

ИЗГОТОВЛЕНИЕ

ГОФРОТАРЫ
по размерам заказчика,
гофрокартон Т-21, Т-22, Т-23
беленый.

Тел.: (017) 227-09-60, 227-09-39.

МАЗ 3/ЧАСТИ

РАМЫ, КАБИНЫ
МОСТЫ, РЕДУКТОРЫ
РЕССОРЫ и 3001 МЕЛОЧЬ

ГАРАНТИЯ КАЧЕСТВА
ПЕРВЫЙ ПОСЛЕДНИЙ
ОБСЛУЖИВАНИЕ НА СКЛАДЕ

9 лет на авторынке

Минск (017) 210-51-96
210-38-36
210-37-66

БРЕСТ (0162) 45-51-00

E-mail: turbo_maz@mail.ru

УП "ТЕХНОБЕЛ"

ЗАРЯДКА РЕАЛИЗАЦИЯ

АКБ

6СТ-60, 6СТ-75, 6СТ-90,
6СТ-132, 6СТ-182, 6СТ-190, 6СТ-215

3-х БАЛЕТЭЛЕКТРО (и С-Петербург)

ШИНЫ

240х508R 720х665-К-700
260х508R 15,5х38-МТЗ
300х508R Прицепные
320х508R и др. шины

Составы "ХАДО"

РЕМОНТО-ВОССТАНАВЛИТЕЛЬНЫЕ
Материалы для ремонта шин

Тел./факс: (017) 275-31-06, 275-31-26

МОНТИРУЕМ
ФУНДАМЕНТЫ

Весь комплекс работ.

Тел.: 544-50-88, 544-50-86.
до 17.00 часов

Рекламная
служба.
Тел.:
206-69-04,
206-69-06.

ЕП "ТОРИМЭКС"

КАБЕЛЬ

Силовой: АВВГ, КГ, ААБЛ, АСБЛ,
ААШв, АВБШв, ВВГ;
Контрольный: АКВВГ, КВВГ, КВВГз;
Телефонный: ТПТЛП;
Провод: АПВ, АПВБ, ПВ, ПВБ, ШВВП;
Металлоуказ: Ø от 10 до 32мм;
Лампы: ЛБ/ЛД-20, 40, 80, ЛБУ-30,
ДРЛ-125, 250, 400,
ЛОН-60, 100;
Стартеры: С20-127, С80-220.

Представительства в г.Минске: т.ф. (017) 211-08-81, 211-08-82, 211-08-84;
и в г.Новополоцке: т.ф. (02144) 55-410, 55-438.

СЕРВИСНЫЙ
ЦЕНТР

БЕНЗОМОТОРНАЯ ТЕХНИКА
(бензопилы, мотопилы, бензокосы, газонокосилки)

РЕМОНТ - ОБСЛУЖИВАНИЕ - КОНСУЛЬТАЦИИ

СП "СКАНЛИНК" ООО
т./ф.: (017) 216 26 96
г. Минск, ул. Казинца, 24

РАСПРОДАЖА КОМПЬЮТЕРОВ И ПРИНТЕРОВ ИЗ ГЕРМАНИИ!

СИМЕНС
PENTIUM-III/333/35/5YGA - 235 \$
IBM
PENTIUM-III/333/7/CD-ROM/FM/5B/5YGA - 235 \$
PENTIUM-III/333/7/CD-ROM/15YGA - 235 \$
486DX2-66/82/104YGA - 105 \$

NEC
PENTIUM-200/333/2/15YGA - 235 \$

Canon
Принтер лазерный LBP-6 - 190 \$

Оборудование быстрой доставки и профессионального обслуживания. Цены безвозвратного гарантийного обслуживания 4 мес. Оплата по безналичному расчету.

Жеан Багд
"ТИМЕНС АРТ" тел.: (017) 232-30-91, 202-10-15, 202-10-16

ВИБРАТОРЫ

ПЛОЩАДОЧНЫЕ ИВ-98, 99, 101, 105, 107
ГЛУБИННЫЕ ИВ-116, 117

А также:
Виброконвейеры, валы гибкие, виброрейки,
трансформаторы понижающие, интенсивные
соединения

Тел.: (01773) 65-642, 68-262, 54-809.

Адрес рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэдакцыйнага аддзела: 206-69-04.
E-mail: ny@irex.minsk.by
http://ny.promedia.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перыодіку пакадае за сабой. За інфармацыяй, размяшчэння ў рэдакцыі аб'яваў, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не паддзяляецца газетай. Рэдакцыйнае пасведчэнне №264. Кожны газетны надрукаваны з дыпламатычнай у ПП "Мірэкс". Адрес: г. Минск, вул. Кірава, 50. Подпісаны ў друку ў 15.00. Формат А-2. Тираж: 40 170 экз. Заказ № 894.

Вторник, 13 ноября

Техническая профилактика до 15.00

БТ

15.00, 18.00, 00.35 Новости.
15.15 "Дни, рассказы мне истории". Док. сериал (Международный Французский Канал).
15.25 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.35 "Маленькие Зинштейны". Сериал для детей (Германия).
16.10 "Пять чудес".
16.20 "5 х 5". Информационно-развлекательная программа для старшего школьного возраста.
17.00 "Страсти". Сериал (Италия).
18.20 Зона Икс.
18.30 "Москва — Минск".
18.45 "Дети на деревьях". Худ. фильм (Международный Французский Канал).
20.40 Коллекция. Информационный канал.
21.00 "Панорама".
21.45 "Терминатор-2. Судный день" (США).
24.00 Спорт-курьер.

00.10 Ток-шоу "Дела житейские".

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00 Новости.
08.15 "Земли любви". Сериал.
08.15 "Взрослые". 1-я серия.
10.20 "С легким паром!".
10.50 Библиофон.
14.15 Семь бед — один ответ.
14.35 Шарь горы.
15.00 "Вечный зов". Сериал.
16.00 Большая стирка.
17.00 Вечерние новости.
17.25 Сериал "Ускоренная помощь".
18.00 "Земли любви". Сериал.
18.00 "Слабое звено".
20.00 Вояж.
20.35 "Снегоступы". 2-я серия.
21.40 Кремль-9. "Главный бастион". 1-я серия.
22.30 Новое "Время".
23.00 Цивилизация.
23.30 "Ночная смена".

РТР

08.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
08.15 Тележурнал "Московские окна".
10.30 "Санта-Барбара". Телесериал.
16.30 Комедия "Раз на раз не приходится". 1987 г.

18.00 Телесериал "Московские окна".
19.35 Местное время. Вести — Москва.
19.55 Детектив "Маросейка, 12. Прощай, полицейский!". 2001 г.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести — Москва.
22.45 "Теракты в Америке: поиски причин". Док. фильм (США).
23.40 Комедия "Сладкий и гадкий" (США). 2000 г.
01.25 — 01.28 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30 "Гобсек". Худ. фильм.
09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 В нашем доме.
11.45 "Позови меня в даль светлую". Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фаворелли.
13.45 Делю житейское.
14.15 Блестящая факта.
14.30 Сценаристы.
07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30 "Гобсек". Худ. фильм.
09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 В нашем доме.
11.45 "Позови меня в даль светлую". Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фаворелли.
13.45 Делю житейское.
14.15 Блестящая факта.
14.30 Сценаристы.
07.05, 11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
07.30 "Гобсек". Худ. фильм.
09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 В нашем доме.
11.45 "Позови меня в даль светлую". Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фаворелли.
13.45 Делю житейское.
14.15 Блестящая факта.
14.30 Сценаристы.

05.45, 14.35, 17.40, 00.25 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Срекс.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40, 20.35 Тучные свет.
07.50 Назло.
08.25, 18.45 Сериал "Тайны следствия".
09.25 "Без галстука".
10.25 "Заблудный полк".
11.25 Катастрофы недели.
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.15, 17.05, 22.40 "За стеклом".
14.55 100 минут света.
16.30 Сериал "Самые громкие преступления XX века".
20.50 Сериал "Улицы разбитых фонарей II".
22.30 "Без протокола".

СТВ+RenTV

06.00 "Икс-мен". Мультсериал.
06.30 "Школьный лес". Мультсериал.
07.00 "Танцевальные рыцари Тир На Нот". Сериал.
07.30 "Мурашки". Сериал.

08.00 Международные спортивные новости на СТБ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 "Аполлонорама".
08.45 "Премьер-парад Столичный".
08.50 "Виртуальный мир".
09.00 "Плуги-2". Фильм ужасов.
11.30 "Перекресток". Музыкально-развлекательная программа.
12.00, 15.00, 18.00 Новости СТБ.
12.15 "Случайный свидетель".
12.45 "Пятый угол". Сериал.
14.00 "Секретные материалы". Сериал.
15.15 Кулинарные рецепты от ресторана "Лесной".
15.30 "Мурашки". Сериал.
16.00 "Школьный лес". Мультсериал.
16.30 "Икс-мен". Мультсериал.
16.55 "Чертенок". Теленовелла.
18.15 Международные спортивные новости на СТБ.
18.30 "Здравствуйте, доктор!".
18.45 "Аполлонорама".
19.00 "Тема дня". Панорама в мэрии.
19.10 "Премьер-парад Столичный".
19.15 "Вечерняя".
19.30 "По следу маньяка". Триллер.
21.40 "Пятый угол". Сериал.
23.00 Новости "СТБ — 24 часа".

23.30 "Виртуальный мир".
23.45 "Свет женщины". Драма.

01.50 "Ночной разговор с Алексеем Лушниковым".